TEMURBEKLAR MAKTABI O‘QUVCHILARINING WEB FAOLIYATGA TAYYORGARLIGINI RIVOJLANTIRISHDA ELEKTRON TA’LIM RESURSLARINI LOYIHALASH VA JORIY ETISHNING PEDAGOGIK ASOSLARI

Reymbaeva Nilufar Kadirbaevna
Ózbekiston Respublikasi Ichki ishlar vazirligi
Nukus "Temurbeklar maktabi" harbiy akademik litseyi
informatika va axborot texnologiyalar fani o'qituvchisi
https://doi.org/10.5281/zenodo.24238638

Annotatsiya. Mazkur tezisda Temurbeklar maktabi o‘quvchilarini web faoliyatga tayyorlash uchun elektron ta’lim resurslarini loyihalash va o‘quv jarayoniga joriy etishning nazariy-metodik asoslari yoritiladi. Elektron resurslarning funksional modullari, metodik joriy etish bosqichlari hamda web faoliyatga tayyorgarlikni baholash mezonlari tizimlashtiriladi.

Kalit so‘zlar: web faoliyat, elektron ta’lim resurslari, Temurbeklar maktabi, raqamli kompetensiya, didaktik tamoyillar, interaktiv topshiriq, pedagogik diagnostika.

Raqamli transformatsiya sharoitida ta’lim oluvchilarning axborotni izlash, tahlil qilish, web mahsulotlarni mustaqil yaratish va xavfsiz raqamli faoliyat yuritish kompetensiyalarini shakllantirish dolzarb vazifalardan biridir. Temurbeklar maktablarida ushbu vazifa ta’lim muassasasining tashkiliy-pedagogik xususiyatlari, o‘quvchilarning individual tayyorgarligi va axborot xavfsizligi talablarini hisobga olgan holda hal etilishi lozim. Shu bois elektron ta’lim resursini oddiy axborot manbai emas, balki nazariy bilim, amaliy loyihalash, diagnostika va teskari aloqani birlashtiruvchi didaktik tizim sifatida ko‘rish maqsadga muvofiq.

Tadqiqot materialida elektron resurslarni loyihalashning metodologik negizi tizimli, kompetensiyaviy, faoliyatga yo‘naltirilgan, shaxsga yo‘naltirilgan, integrativ va loyihaviy yondashuvlar uyg‘unligi bilan izohlanadi. Bunda o‘quv maqsadi, ta’lim mazmuni, o‘qitish vositalari, amaliy faoliyat va baholash mezonlari o‘zaro muvofiqlashtiriladi. Kompetensiyaviy yondashuv o‘quvchining HTML, CSS va JavaScript bo‘yicha bilimlarini mustaqil web sahifa va interaktiv elementlar yaratish jarayonida qo‘llay olishini nazarda tutadi.

Elektron ta’lim resurslarining tavsiya etilayotgan funksional tuzilmasi yetti moduldan iborat: axborot-nazariy, interaktiv-amaliy, loyihaviy, diagnostik-baholash, teskari aloqa va refleksiya, axborot xavfsizligi hamda metodik boshqaruv. Axborot-nazariy modul o‘quv materiallarini tizimlashtiradi; interaktiv-amaliy modul kod yozish va natijani tekshirishga imkon beradi; loyihaviy modul mustaqil va jamoaviy mahsulot yaratishni qo‘llab-quvvatlaydi. Qolgan modullar esa baholash, xatolarni tahlil qilish, xavfsiz ishlash va o‘qituvchi tomonidan jarayonni boshqarishga xizmat qiladi.

Elektron resurslarni yaratish va joriy etishning metodik mexanizmi besh izchil bosqichda ifodalanadi. Diagnostik-tahliliy bosqichda o‘quvchilarning dastlabki tayyorgarligi va texnik sharoitlar o‘rganiladi. Konseptual-loyihalash bosqichida maqsadlar, modullar va baholash mezonlari belgilanadi. Texnologik-ishlab chiqish bosqichida interfeys, amaliy topshiriqlar va tekshirish vositalari yaratiladi. Pedagogik joriy etish bosqichida resurslar mashg‘ulotlarga tatbiq qilinadi. Monitoring va takomillashtirish bosqichida o‘quv natijalari tahlil qilinib, resurs mazmuni qayta ko‘rib chiqiladi.

© Ushbu material Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) litsenziyasi asosida tarqatiladi.

Mazkur jarayonning pedagogik shartlari sifatida resurslarning o‘quv dasturiga muvofiqligi, topshiriqlarni tabaqalashtirish, nazariya va amaliyotni integratsiyalash, individual hamda jamoaviy loyihalarni tashkil etish, tezkor teskari aloqa, foydalanishga qulaylik va axborot xavfsizligi talablariga rioya etish ajratiladi. O‘quv faoliyati elektron resurs bilan tanishishdan boshlab nazariy bilimlarni egallash, namunaviy mashqlarni bajarish, mustaqil mahsulot yaratish, sinash, baholash va refleksiyagacha izchil murakkablashib boradi.

Web faoliyatga tayyorgarlikni baholash uchun motivatsion, kognitiv, amaliy-faoliyatli, loyihaviy-kreativ va refleksiv-baholash mezonlari taklif etiladi. Ular asosida reproduktiv-o‘zlashtirish, produktiv-amaliy va kreativ-loyihaviy darajalarni farqlash mumkin. Mazkur mezon va darajalar nazariy-metodik taklif bo‘lib, ularning diagnostik aniqligi va pedagogik samaradorligi tajriba-sinovda tekshirilishi talab etiladi.

Xulosa

Temurbeklar maktabi o‘quvchilarini web faoliyatga tayyorlashda elektron resurslarni pedagogik maqsad, amaliy topshiriq, refleksiya va baholash bilan uzviy bog‘liq holda loyihalash muhimdir. Yetti modulli funksional tuzilma va besh bosqichli metodik mexanizm o‘quvchilarni tayyor axborotdan foydalanishdan mustaqil web mahsulot yaratishga bosqichma-bosqich yo‘naltirish uchun konseptual asos bo‘la oladi. Ushbu yondashuvning amaliy natijadorligi keyingi pedagogik tajriba-sinov orqali baholanishi zarur.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 28-iyundagi PQ-4375-son qarori.
2. O‘zbekiston Respublikasining “Ta’lim to‘g‘risida”gi Qonuni. 2020-yil 23-sentabr, O‘RQ-637-son.
3. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “Raqamli O‘zbekiston — 2030” strategiyasini tasdiqlash to‘g‘risidagi PF-6079-son Farmoni. 2020-yil 5-oktabr.
4. O‘zbekiston Respublikasining “Kiberxavfsizlik to‘g‘risida”gi Qonuni. 2022-yil 15-aprel, O‘RQ-764-son.

© Ushbu material Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) litsenziyasi asosida tarqatiladi.